

TRANSPORTO, RYŠIŲ IR PASLAUGŲ ĮMONIŲ PARDAVIMO PAJAMŲ KOKYBĖS APRAŠAS

Rodiklio pavadinimas, apibrėžimas, periodiškumas

Apyvarta (pardavimo pajamos) – ūkio subjekto pajamos, gautos per ataskaitinį laikotarpį, pardavus prekes ir (arba) suteikus paslaugas (neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio). Neįtraukiamos pajamos, gautos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, finansinės ir investicinės veiklos, dividendų ir kt. bei gautas finansavimas iš biudžeto. Į suteiktų paslaugų apimtį neįskaitoma užsakovo medžiagų, gaminių, atsarginių dalių ir detalių įsigijimo vertė.

Į sveikatos ir socialinio darbo paslaugų pardavimo pajamas įtraukiamos privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos.

Periodiškumas – ketvirtinis.

Rodiklį rengusio skyriaus pavadinimas

Rodiklį rengė Lietuvos statistikos departamento Transporto ir paslaugų statistikos skyrius.

Duomenų šaltiniai

Statistiniams duomenims rinkti naudojamos verslo (PS-20), socialinių ir kultūrinių (PS-21) bei informacijos ir ryšių (R-05) paslaugų įmonių ketvirtinės statistinės ataskaitos, tvirtinamos Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu.

Vidutinis respondento sugaištamas laikas statistinio tyrimo ataskaitai pildyti – 41 min. per ketvirtį.

Rodiklių vertinimui taip pat naudojami papildomi statistinių duomenų šaltiniai: Įmonės pagrindinių finansinių rodiklių ataskaita F-01 (ketvirtinė), tvirtinama Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu ir administraciniai Valstybinės mokesčių inspekcijos ir socialinio draudimo fondo valdybos duomenys.

Taikomi metodai

Statistinis tyrimas aprėpia įmones kurių pagrindinė veikla pagal EVRK 2 red. įeina į H, J, L, M (išskyrus 72 skyrių), N, P, Q, R, S (išskyrus 94 skyrių) sekcijas ir 55 skyrių.

Ketvirtinis paslaugų įmonių statistinis tyrimas atliekamas taikant imčių metodus. Imties planas yra paprastoji atsitiktinė sluoksninė imtis. Statistinis ūkio subjektų registras naudojamas imties ėmimo sąrašui sudaryti. Populiacija skaidoma į nesikertančias dalis – sluoksnius – pagal ekonominės veiklos rūšį (EVRK 2 red.) ir įmonės dydžio grupę.

Kiekvienais metais atliekama rotacija, t. y. apie 25 procentai įmonių pakeičiamos naujomis. Tyrime dalyvauja 29 procentai paslaugų įmonių.

Įverčiams skaičiuoti taikomi tiesioginis ir papildomą informaciją naudojantis įvertiniai.

Pardavimo pajamų indeksui skaičiuoti palyginamosiomis kainomis naudojami ūkio subjektams teikiamų paslaugų ir vartotojams teikiamų paslaugų kainų indeksai.

Laiko eilučių sezono ir darbo dienų skaičiaus įtakos eliminavimas atliekamas programa „Demetra“, naudojant TRAMO/SEATS metodą.

Atitiktis ES teisės aktų reikalavimams

Rodiklio turinys, periodiškumas, detalumas, parengimo metodai ir laikas visiškai atitinka Europos Sąjungos reikalavimus (1998 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1165/98 dėl trumpojo laikotarpio statistikos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 13 skyrius, 20 tomas, p. 291) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 329/2009 (OL 2009 L 103, p. 3).

Rodiklio paskirtis ir vartotojai

Rodiklio paskirtis – statistiškai įvertinti ketvirtinius transporto, informacijos ir ryšių, bei verslo ir socialines (kultūrines) paslaugas teikiančių įmonių pardavimo pajamų apimtį, pokyčius.

Transporto, ryšių ir paslaugų įmonių pardavimo pajamų rodiklį naudoja valdžios ir valdymo institucijos, žiniasklaida, verslo ir mokslo atstovai, studentai bei Eurostatas.

Palyginamumas

Transporto, ryšių ir paslaugų įmonių pardavimo pajamos pagal EVRK 2 red. laiko eilutė prasideda nuo 1998 m. I ketvirčio. Ji yra palyginama ir atitinka Eurostato reikalavimus.

Suderinamumas

Trumpojo laikotarpio paslaugų tyrime ir verslo struktūros metiniame tyrime rodiklio „pardavimo pajamos“ apibrėžimas yra suderintas. Trumpojo laikotarpio paslaugų metinis rodiklis „pardavimo pajamos“ skaičiuojamas remiantis ketvirtinio paslaugų tyrimo duomenimis, t. y. išankstiniais duomenimis. Verslo struktūros tyrime šis rodiklis skaičiuojamas remiantis įmonių metine statistine apskaita, surinkimo laikotarpis yra gerokai vėlesnis. Trumpojo laikotarpio statistikos metinis paslaugų rodiklis „Pardavimo pajamos“ skelbiamas praėjus 9 mėn. po ataskaitinio laikotarpio, o verslo struktūros tyrime šis rodiklis skelbiamas tik 18 mėn. po ataskaitinio laikotarpio, todėl kai kuriuose veiklose būna nuokrypiai, nes skiriasi atsiskaitymo periodas ir rengimo laikotarpis.

Savalaikiškumas, punctualumas ir prieinamumas

Pirmas tyrimo rezultatų skelbimas – 59 d. po ataskaitinio laikotarpio pabaigos pranešime spaudai (11 val.), interneto svetainėje osp.stat.gov.lt; detalesnė statistinė informacija skelbiama leidinyje „Lietuvos ekonominė ir socialinė raida“ vasario, gegužės, rugpjūčio ir lapkričio numeriuose, taip pat informacija skelbiama Lietuvos statistikos departamento Rodiklių duomenų bazėje bei Eurostato duomenų bazėje.

Tikslumas

Tyrimo metu surinkti ir įvesti į kompiuterį duomenys yra tikrinami bei redaguojami, naudojant kompiuterines programas, atliekama aritmetinė-loginė kontrolė klaidoms nustatyti, kreipiamasi į įmones dėl duomenų ištaisymo. Paskaičiuoti rezultatai makro lygyje yra tikrinami, lyginant su praėjusių laikotarpių to paties tyrimo ir kitų šaltinių duomenimis. Rodiklio tikslumui vertinti skaičiuojama neatsiskaitymo lygis, įtašytų reikšmių skaičius ir variacijos koeficientas (Statistinio rodiklio kokybė). Variacijos koeficiento dydis labai priklauso nuo imties dydžio ir atsiskaičiusių įmonių skaičiaus.

Statistinio rodiklio kokybė

Laikotarpis	Punctualumas (paskelbimo data)	Neatsiskaitymo lygis, %	Įrašytų reikšmių skaičius, %	Variacijos koeficientas, %
2013 m. I ketv. (sausis-kovas)	Gegužės 30 d.	1,98	5,2	EVRK 2 red. H – 0,32 EVRK 2 red. J – 0,26 EVRK 2 red. L – 2,3 EVRK 2 red. M (neįskaitant 72 skyriaus) – 1,25 EVRK 2 red. N – 0,55 EVRK 2 red. P – 2,76 EVRK 2 red. Q – 1,51 EVRK 2 red. R – 8,14 EVRK 2 red. S (neįskaitant 94 skyriaus) – 1,61

2013 m. II ketv. (balandis-birželis)	Rugpjūčio 30 d.	1,57	5,3	EVRK 2 red. H – 0,33 EVRK 2 red. J – 0,4 EVRK 2 red. L – 1,18 EVRK 2 red. M (neįskaitant 72 skyriaus) – 2,99 EVRK 2 red. N – 0,77 EVRK 2 red. P – 3,14 EVRK 2 red. Q – 1,3 EVRK 2 red. R – 1,7 EVRK 2 red. S (neįskaitant 94 skyriaus) – 1,43
2013 m. III ketv. (liepa-rugsėjis)	Lapkričio 29 d.	1,37	5,4	EVRK 2 red. H – 0,32 EVRK 2 red. J – 0,36 EVRK 2 red. L – 1,63 EVRK 2 red. M (neįskaitant 72 skyriaus) – 1,87 EVRK 2 red. N – 0,92 EVRK 2 red. P – 2,72 EVRK 2 red. Q – 1,35 EVRK 2 red. R – 0,89 EVRK 2 red. S (neįskaitant 94 skyriaus) – 1,24
2013 m. IV ketv. (spalis-gruodis)	Vasario 28 d.	1,43	5,7	EVRK 2 red. H – 0,29 EVRK 2 red. J – 0,34 EVRK 2 red. L – 1,38 EVRK 2 red. M (neįskaitant 72 skyriaus) – 2,16 EVRK 2 red. N – 0,82 EVRK 2 red. P – 2,67 EVRK 2 red. Q – 1,23 EVRK 2 red. R – 1,77 EVRK 2 red. S (neįskaitant 94 skyriaus) – 2,08

Parengė

Jūratė Buraitienė